

CINDY SPROLES

MILDE REGEN

*Hoe vindt de beschadigde Mercy
de weg naar heling?*

*'Een verhaal van verraad en lijden...
en van eindeloze genade.'*

JANE KIRKPATRICK

MOZAÏEK | HISTORISCHE ROMAN

CINDY SPROLES

MILDE REGEN

Vertaald door Marianne Locht-Kühler

Uitgeverij Mozaïek, Zoetermeer

Lente 1897
Wadallow Mountain, Tennessee

Getrouwd en weduwe op mijn dertiende, moeder en kinderloos op mijn vijftiende. Niemand verdient een leven zoals ik dat heb gehad. Geen mens zou zich doodsbang en gebroken uit de diepten van de hel omhoog moeten hoeven klauwen, zoals ik dat heb gedaan. Ik haat deze herinneringen.

‘Als je er niet dood aan gaat, word je er sterker van.’ Dat zijn zo ongeveer de enige woorden van de Dominee die zijn blijven hangen. ‘Zorg dat je moeder niet te laat bij de rivier is. Wat zouden de mensen wel denken als de vrouw van de Dominee te laat komt voor een doop?’ Mijn armen deden pijn door het gewicht van het brandhout dat de Dominee bleef opstapelen.

‘Ja, Dominee.’ Ik draaide me om en liep vlug naar de veranda, terwijl ik angstvallig zorgde geen houtje te laten vallen. ‘We komen op tijd en brengen de lunch mee.’ Sinds mijn

jeugd was er niets veranderd. Zelfs als jonge vrouw kromp ik nog ineen bij het geluid van zijn stem. Maar sinds die ochtend dat de Dominee zichzelf de rol van rechter, jury en Jezus toebedeelde, ben ik nooit meer dezelfde geweest.

Het leven in de bergen verschilt niet veel van dat in het dal. Je hebt geluk als je een paard-en-wagen hebt, en een keet met een dak van golfplaten. Er zijn zondaars op de top en zondaars beneden en Dominee Roller was van plan elke zonde van iedereen af te wassen.

Mijn zonde kon niet worden afgewassen. Ik had een verschrikkelijke keuze gemaakt. Eén waarvan ik later spijt zou krijgen. Eén waarmee ik zou moeten leren leven.

Ik spreidde een deken uit op een stukje gras en streek de plooiën glad. 'Hier, Mama. Kom maar hier met die mand. Ik heb een plekje voor ons gevonden.' Mama had in de ene hand een appeltaart en een mand vol kip in de andere.

'O, daar ben je, Mercy.' Ze hief de mand omhoog en wriemelde wat met haar vingers bij wijze van groet.

De bries vermengde de geur van het eten met die van mevrouw Taylors verse zuurdesembrood. 'Wat een mooie ochtend om je te bekeren en daarna in de rivier gedoopt te worden, hè, Mama? Kan niet mooier.'

Ik wendde mijn gezicht naar de zon, in de hoop dat die de vuiligheid uit mijn gedachten zou branden. Maar ik voelde me gelukkig, voor zover dat mogelijk was.

Ik kende Stanley Farmer en wist wat hij met zich mee droeg. Toen hij al zijn moed bijeen geraapt had en naar de Dominee was gegaan om te vragen om vergeving en reiniging van zijn zonden, begon ik pas echt te begrijpen wat vergeving betekende. Er was veel moed voor nodig om voor de Dominee op je knieën neer te vallen in plaats van hem in elkaar te slaan. Vooral als je wist wat Stanley wist.

De Dominee fronste zijn voorhoofd toen hij het water in stapte. Hij trok Stanley met een ruk naar zich toe, stak zijn

hand omhoog en begon te preken over de zonden die in zijn hart verborgen waren.

‘Dominee, rustig aan. Stanleys benen zijn niet zo sterk. Straks spoelt dat koude water nog meer weg dan alleen zijn zonde,’ zei ik. Ik friemelde aan de bladzijden van zijn bijbel. De ruwe randen van het versleten leer schuurden langs mijn vingers.

‘Ik ga alvast op de rots zitten. Kom je ook?’ Maddies haar wapperde in de wind als een laken aan de waslijn. We waren al jaren vriendinnen. Ze bleef mijn vriendin, ondanks alles.

‘Ik kom straks.’ Ik knipoogde naar Maddie, en ze liep naar de rots die als een hand boven de rivier hing. Heel wat uurtjes hadden we op die rots doorgebracht en elkaar geheim-pjes verteld. Ze wist dingen die geen mens wist.

‘In de naam van God doop ik u.’ De stem van de Dominee bulderde boven het ruisen van de rivier uit. Hij duwde Stanley Farmer met zijn hoofd diep in het ijskoude water van de Indian River en hield hem omlaag, terwijl hij God almachtig aanriep om de man verlossing te schenken. ‘De zonde is een moorde-naar. De zonde vreet aan je ziel. Zelfs de zonden waarvoor je te laf bent om ze te benoemen.’ De Dominee gromde de woorden als een grizzlybeer die zijn prooi ruikt.

Mijn maag draaide zich om en ik deed een stap naar het water toe. ‘Haal hem omhoog, Dominee,’ schreeuwde ik. ‘Haal hem omhoog.’ Elsi Farmer, Stanleys vrouw, stond op de oever te huilen om Stanleys behoud en toen de Dominee Stanley eindelijk weer liet ademhalen, stond de vreze des Heren duidelijk op zijn gezicht te lezen. Zodra Stanley zijn longen vol gezogen had, duwde de Dominee hem weer onder water.

Stanley strekte zijn armen omhoog uit de koude rivier, zijn vingers verkramppt en bleek. Hij probeerde iets te grijpen wat hem kon redden.

‘Je bent nog niet gereinigd van je zonden. Je ziel is brand-hout voor de hel. Ik geef je terug aan het water, terug in de armen van je Verlosser.’

Ik rende naar de rand van het water. Mijn schoenen zogen zich vast in de modder. 'Stop, Dominee. Hij is gedoopt, u bent klaar. Haal hem omhoog. U mag niet oordelen.' Ik trok mijn been bij mijn knie omhoog. Met een plof kwam mijn voet weer los. 'Stop, Dominee, stop. Laat hem gaan.' De Dominee wierp me een woedende blik toe, waardoor ik abrupt stilstond.

'Ik ben Gods dienaar. Ik dien Hem. Kom geen stap dichterbij. Ik doe wat de goede God me opdraagt.' Hij trok Stanley aan zijn kraag omhoog. Stanley hoestte en snakte naar adem en voordat ik het water in kon lopen, begon de Dominee Stanley alweer omlaag te duwen.

Stanley viel op zijn knieën in de rivier, klemde zijn handen om de pols van de Dominee en smeekte hem niet nog eens ondergedompeld te hoeven worden. 'De goede God heeft me vergeven. Echt waar. Laat me niet nog eens ondergaan, Dominee. Ik ben een nieuw mens. Ik kan het niet nog een keer verdragen, dat water.' Zijn benen, verzwakt door polio, konden zijn gewicht niet dragen en als hij onderkoeld raakte in de rivier kwam zelfs zijn leven in gevaar.

'Laat Stanley opstaan. God in de hemel, laat de Dominee hem niet ombrengen.' De mannen op de oever renden het water in om te helpen.

Dominee Roller greep Stanley bij zijn haar, rukte zijn hoofd achterover en zette zijn knie op Stanleys borst. 'Een zwak lichaam betekent een zwakke ziel. Ga uit van deze man, demon. God behoeft zijn ziel.'

'Nee, nee!' schreeuwde Elsi. 'Hij verdrinkt Stanley nog.' Ze liet haar bijbel vallen en stormde tegelijk met mij het water in. Ik vocht tegen de stroming die aan me trok. 'Hij is veranderd, Dominee. Haal hem omhoog.' Haar vier kinderen stonden op de oever te gillen van angst.

Stanley maaide wild om zich heen met zijn armen en benen, maar Dominee Roller gaf niet toe. Toen Peyton Simmons en ik bij hem kwamen, bewoog Stanley niet meer.

Iemand die aan polio lijdt, is niet sterk genoeg om te vechten tegen het koude water en de Dominee tegelijk. Peyton duwde de Dominee opzij en trok Stanley omhoog uit de klauwen van de rivier. Hij gooide hem over zijn schouder en droeg hem naar de oever, terwijl Charlie Macon en Tom Boy Ralston Dominee Roller uit het water sleurden.

Ik keek de Dominee recht in de ogen en zei: ‘Wat heb je nu weer gedaan in de naam van God?’ Ik hief mijn hand op om hem te slaan, maar hij greep mijn pols vast.

Tom Boy sloeg beide armen om de Dominee heen en hield hem in de houdgreep. ‘Nooit gedacht dat je iemand zou kunnen vermoorden, Dominee.’ Tom Boy klemde zijn kiezen op elkaar, trok de Dominee met moeite naar de kant en bond zijn handen op zijn rug vast. ‘Maar je hebt net een man afgemaakt alsof het niks is, en hij was nog ziek ook. Dan is er geen genade meer.’

Maddie stond op de rots met haar hand voor haar mond geslagen. ‘Mercy, stop. Wacht op mij.’ Maddie was altijd degene die me redde uit dit soort situaties. Als ik op het punt stond iets doms te doen, was zij de stem van mijn geweten. Maar deze keer niet.

‘Deze keer niet,’ schreeuwde ik. Ze kwam naar me toe rennen, de heuvel af, en duwde de mensen opzij die bij Stanley op hun hurken zaten.

Ik keek mijn moeder aan en zag angst in haar ogen. De puzzelstukjes uit mijn verleden vielen op hun plek, en dat zag ze aan me.

Ik was nog maar negentien toen de Dominee Stanley Farmer vermoordde. Al die jaren had ik geleden onder de heilige verontwaardiging van de Dominee. Al het geschreeuw, de veroordelingen, de straffen in de naam van God – alles viel op zijn plaats. Vreemd dat het soms een tijdje duurt voordat je in de gaten hebt wat er eigenlijk gebeurt. Maar toen het tot me doordrong, toen ik eindelijk begreep hoe het allemaal in elkaar stak, kon het me niets meer schelen. Ik was woedend.

Om Stanleys lippen lag een blauw waas. Zijn gezicht was grijs met rode vlekken. Zijn ogen waren wijd open, zijn blik leeg. Waterdruppels verzamelden zich in het kuiltje in zijn kin en zijn ravenzwarte haar plakte aan zijn gezicht. Elsi loeide als een koe in barensood en Mama trok haar bij Stanleys levenloze lichaam vandaan.

‘Help me, Mercy,’ zei Mama.

‘Jou helpen? En Elsi en de kleintjes dan? En die arme Stanley?’ Hoe kon Mama me vragen haar te helpen? Ik had de Dominee al veel te vaak geholpen en nu waren mijn ogen wijd open, net als die van Stanley.

‘Hij was behouden, Dominee. Je hebt mijn man vermoord.’ Elsi rukte zich los en ging op het lichaam van de dode liggen. ‘Moordenaar.’ Ze snikte met haar gezicht tegen Stanleys borst.

‘Een zwak lichaam betekent een zwakke ziel. De man was gedoemd om te sterven,’ schreeuwde de Dominee. ‘Het is de wil van de almachtige God.’

Dominee Roller stak zijn geboeide handen in de lucht en verkondigde dat God de ziel van een zondig mens had weggerukt. ‘Wat is gebeurd, is gebeurd. Sommige mensen kunnen niet behouden worden. Moge God zijn ziel genadig zijn.’

Ik hoorde mijn naam. Mercy.¹ Genade voor zijn ziel. Ik vroeg me af waarom Mama me die naam had gegeven. Ik vermoed dat het een noodkreet was geweest tot God of Hij haar genadig wilde zijn.

Mercy. Mercy! Ik hoorde mijn naam door de woedende menigte echoën.

Beschaamd keek ik toe hoe de vier kleine meisjes hun vader op de wang tikten en riepen dat hij wakker moest worden. Ik schaamde me dat deze man Gods... deze dominee, mijn vader was. Hij was nooit een vader geweest. Hij was een

1. Mercy betekent genade, barmhartigheid, goedheid.

monster dat, verscholen achter een wit boordje en de Bijbel, zijn oordelen uitdeelde. In naam van God.

Met het gegil van Elsi en de meisjes in hun oren beseften de mannen onder de toeschouwers verbijsterd dat ze zojuist getuige waren geweest van een moord. In een flits ontvlamde hun woede. Hier in de bergen gaat de rechtspraak snel. Het is als een tornado die rond jaagt, een verlangen aanwakkert om de dingen recht te zetten, de woede doet aanzwellen tot het kookpunt – waarna er een grillig spoor van verwrongen rechtvaardigheid achterblijft.

Hier gelden bepaalde ongeschreven wetten. De mannen beschermen wat eigen is en als iemand een leven neemt, vooral met een aantal getuigen erbij, duurt het niet lang voordat hij dat met zijn eigen leven moet bekopen. Zo gaat het nou eenmaal bij ons in de bergen. We zien er geen heil in om de boel lang te rekken. Opknopen die kerel – bidden voor zijn ziel doen we later wel. Bovendien waren Charlie Macon en Tom Boy allebei driftkoppen, dus het zou niet lang duren voor ze de Dominee zwaar zouden straffen omdat hij een man die vergeving zocht zonder pardon had vermoord.

Er stak een machtige storm van verontwaardiging op, kolkend en gierend als een tornado die door een dal jaagt. De woedende menigte had niet veel tijd nodig om te beschuldigen, te veroordelen en het vonnis uit te voeren.

De Dominee probeerde zich los te rukken, maar toen dat niet lukte, zette hij zich schrap en gaf Charlie een harde kopstoot.

‘Laat me los. De hel is niets vergeleken bij de vergelding die God over jullie zal brengen!’

Tom Boy hield de handen van de Dominee stevig op zijn rug. Ik wist wat er ging komen. Iedereen wist het en niemand nam de moeite een schuilbunker op te zoeken tot de tornado voorbij geraasd was. We bleven allemaal recht overeind en trotseerden het geweld.

‘Mercy, geef me Gods Woord. Geef me mijn bijbel,’ schreeuwde de Dominee, terwijl de mannen een lus om zijn nek legden en het andere eind van het touw over een tak van een enorme iep.

‘Mercy,’ schreeuwde de Dominee. Maar het huilen van Elsi en haar kleintjes overstemde zijn gebrul. Mama stond achter me met een zakdoek tegen haar mond gedrukt, terwijl de Dominee bijbelvers na bijbelvers bleef spuien.

‘Mercy, doe er iets aan. Zorg dat ze je vader niet ophangen,’ gilde Mama.

De mannen sjorden de Dominee omhoog op de rug van Stanleys paard. Ze schreeuwden om wraak voor een onschuldige, misvormde man, geliefd door zijn gezin, en hitsten daarmee de toeschouwers op.

Edom Strong, een gekleurde man die in de bergen was komen wonen toen hij vrij man geworden was, stak een hand op om de mensen tot bedaren te brengen. ‘Moeten we hier eerst niet beter over nadenken? Iemand zomaar ombrengen is verkeerd, wat voor misdaad hij ook heeft begaan.’

Tom Boy duwde Edom achteruit. ‘Ga dan weg als je het er niet mee eens bent. We hebben hier te maken met een meedogenloze moordenaar.’

De mensen wisten dat Elsi geen moeite had met Stanleys scheve gezicht en zijn manke been. Ze keek recht in zijn hart, en hoewel ze aan iedereen die het wilde horen ook wel toegaf dat het met zijn zielenheil nog niet best gesteld was, zou het nooit bij haar opkomen om zijn leven op deze manier als een kaars te doven.

Daar lag hij dan, met zijn kapotte overall en versleten laarzen aan en tot op het hemd doorweekt. Stanley had alles gegeven.

‘Mercy, doe iets. Hou hen tegen. Zorg dat ze hiermee ophouden.’

Mama’s gegil vervaagde op de achtergrond en op dat moment werd mijn hart kouder dan de rivier. ‘Vandaag komt er een einde aan... nu meteen.’

Maddie rende naar me toe en greep me bij de arm. ‘Luister naar me. Zo mag je hier niet mee omgaan. Mercy, alsjeblieft.’ Ik sloeg haar hand weg. De blik in mijn ogen sprak boekdelen.

‘Mercy, ik smeek je. Laten we naar de rots gaan. Je kunt hier niets doen. Kom mee.’

‘Ga aan de kant, Maddie. Als je jezelf mijn vriendin noemt, ga dan aan de kant.’ Zodra die woorden over mijn lippen waren, had ik er al spijt van, want Maddie liet haar armen langs haar lichaam vallen en liep weg.

‘Mercy. Haal mijn bijbel. Lees eruit voor, voordat deze mensen een zonde begaan. Lees het gedeelte over Jezus die vanaf het kruis roept: “Vergeef het hun.” Mercy, nu. Haal hem nu. Jullie mogen geen oordeel vellen over iets waarover jullie niet kunnen oordelen.’

‘Dominee, je hebt zelf Stanley veroordeeld. Ben jij soms God zelf?’ Tom Boy spooog een straal pruimtabak vlak voor de voeten van de Dominee. ‘Dat lijkt me nogal krom gedacht.’

Mijn hand trilde toen ik bukte en de bijbel van de Dominee oppakte. Genade was wel het laatste wat hij verdiende. Na al het kwaad dat de Dominee me had aangedaan, was het bijna lachwekkend dat hij mij om hulp vroeg. Dat hij nota bene mij vroeg om uit zijn bijbel voor te lezen. Ik voelde het bloed uit mijn gezicht wegtrekken. Mijn wangen werden ijskoud. Net als mijn hart. Plotseling werd de sluier van naïviteit opgelicht en ik besepte, net als Elsi, wat ik door toedoen van mijn vader allemaal was kwijtgeraakt.

De bijbel van de Dominee was versleten. De leren hoes was gerafeld en de randen gescheurd. Er zaten ezelsoren aan de vergeelde bladzijden en sommige woorden waren onleesbaar geworden door de inktvlekken. Ik keek naar de Dominee. Ik keek naar de woedende mannen. Een snelle blik op Elsi en haar kinderen. Ik dacht aan alle blauwe plekken en klappen die ik door de jaren heen had moeten incasseren... allemaal in de naam van God. Ik herinnerde me hoe Mama

smeekte om vergeving voor haar zonden, vlak voordat de Dominee haar met de paardenzweep afranselde. Haar gegil... Mijn gegil toen hij mijn onschuldige baby afvoerde. Vanaf dat moment was ik zijn dochter niet meer. Hij betekende niets meer voor me.

‘Wat ben jij nou voor een vent?’ schreeuwde ik. ‘Noem jij jezelf een dominee? Je beweert dat je een man Gods bent. Wat voor God dien je eigenlijk?’

De Dominee keek me woedend aan, het touw strak onder zijn kin. ‘Ik dien een rechtvaardige God die zondaars straft. Nu moet je uit mijn bijbel voorlezen.’ De zon stond achter het hoofd van de Dominee te branden en ik kneep mijn ogen tot spleetjes. Hij was nu niet meer dan een zwart silhouet, leeg en zonder gezicht.

Zelfs nu nog veranderde de toon van zijn stem niet. Het leek hem niets te doen dat hij Stanley had verdronken. Hij bleef maar schreeuwen dat ik zijn bijbel moest halen.

Ik likte aan mijn duim en bladerde door het smoezelige boek naar Exodus. Ik kookte van woede. ‘Wil je dat ik voorlees?’ Ik liet mijn ogen langs de woorden glijden, sloot toen het boek met mijn vinger ertussen en stak het hoog in de lucht. Op dat moment was ik de rechter en de jury. De mensen werden stil.

‘Wil je dat ik voorlees? Weet je wat, ik zal je favoriete tekst voorlezen. Wat vind je daarvan, Dominee? *Oog om oog.*’

Ik stak de bijbel onder mijn arm.

De Dominee deed zijn mond open, maar dit keer kwamen er geen woorden. Daar gaf ik hem de kans niet voor.

Ik haalde mijn arm naar achteren en sloeg met mijn vlakke hand hard op het achtereind van Stanleys paard. Ik keek toe hoe het dier verschrikt vooruitsprong.

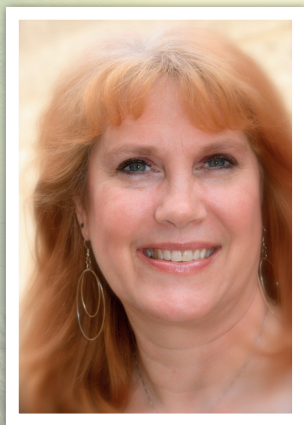
De Dominee gleed van de rug van het paard en boven mijn hoofd hoorde ik het misselijkmakende geluid. Op zijn levenloze gezicht lag een uitdrukking van ongeloof. Ergens op de bries zweefde de geur van kamperfoelie.

De voeten van de Dominee bungelden tien centimeter
boven de grond. Om me heen heerste stilte.
'Oog om oog,' zei ik. 'Oog om oog.'

Als je jeugd overschaduwd wordt door een kwaadwillende vader, hoe kun je dan geloven in de vaderliefde van God?

Mercy Roller weet dat haar naam een leugen is. Haar jeugd wordt getekend door haar vader, die voorganger is maar zijn macht en positie misbruikt. In de kleine dorpsgemeenschap aan de voet van de Appalachen is er niemand die durft op te staan om Mercy te beschermen. Ook haar moeder, verstrikt in haar eigen gevoelens van angst en haat, doet niets. Als Mercy het heft in eigen hand neemt, met een schokkende confrontatie tot gevolg, wordt ze door haar moeder het huis uit gestuurd. Radeloos zwerft Mercy over straat. Dan sluit ze zich aan bij een reiziger die onderweg is naar een gezin aan de andere kant van de berg. Tot haar verrassing is ze daar onvoorwaardelijk welkom, en gaandeweg ontdekt Mercy wat vertrouwen betekent. Zou er zelfs voor haar gebroken ziel rust te vinden zijn?

Milde regen is een opmerkelijke historische roman over de weg van bitterheid en pijn naar heilzame vergeving.

Cindy Sproles is auteur; ook treedt ze regelmatig op als gastspreker. Ze groeide op in de Appalachen en woont met haar gezin nog steeds in de bergen van Tennessee. Zie www.cindysproles.com.

ISBN 978 90 239 9673 6 | NUR 342

9 789023 996736